

Таким чином, можна зазначити, що казки не тільки розширюють уявлення молодшого школяра, збагачують його знання про дійсність, головне – вони вводять дитину в особливий, винятковий світ почуттів, глибоких переживань і емоційних відкриттів.

Вплив казок на гармонійний емоційний розвиток учнів початкової школи полягає в тому, що в процесі диференціювання уявлень про добро і зло відбувається формування гуманних почуттів і соціальних емоцій і здійснюється послідовний перехід від психофізіологічного рівня їх розвитку до соціального, що забезпечує корекцію відхилень у поведінці школярів.

Отже, можна в узагальненому вигляді визначити казку як важливий провідник емоційного життя школяра, особливої реальності світу почуттів, що дозволяє пізнати найскладніші явища дійсності, «багатство людської мудрості, досвіду, результату роботи свідомості і підсвідомості».[3, с. 399].

ЛІТЕРАТУРА

1. Анікін В. П. Українська усна народна творчість / В. П. Анікін. – М.: Вища школа, 2001. – 123 с.
2. Кулагіна І. Ю. Вікова психологія: Повний життєвий цикл розвитку людини / І. П. Кулагіна. – М.: ТЦ «Сфера», 2001. – 464 с.
3. Підкасистий П. І. Педагогіка / П. І. Підкасистий. – М., 2005. – 640 с.
4. Тришина Є. С. Початкова школа / Є. С. Тришина. – М.: Російська академія наук, 2004. – 294 с. – 327 с.

Ганна Омеляненко,

студентка 6 курсу

Факультету психолого-педагогічної

освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Н. М. Щербакова**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

На сучасному етапі модернізації системи освіти України визначальним є розгортання інклюзивних тенденцій, що передбачає переосмислення суспільством ставлення до дітей з особливими освітніми потребами. Зокрема визнаються права учнів на здобуття освіти в інклюзивному середовищі, визначаються цілі, завдання їхнього розвитку, навчання та виховання. Тому в сучасному освітньому просторі акцентується увага на створенні відповідних умов, у яких дитина з особливими освітніми потребами матиме можливість реалізувати власну життєву програму й сформувати особисті цінності. Сучасна інклюзивна освітня парадигма базується на принципах інтегрування дітей з особливими потребами у загальноосвітній простір і передбачає реформатування традиційної практики навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема дітей з порушенням слуху, на основі компетентнісної парадигми, як у навчальній діяльності, так і у соціокультурній взаємодії.

Теорія та практика навчання учнів з порушеннями слуху привертала увагу науковців у різні часи, зокрема цій проблемі присвячені наукові дослідження Р. Боскіса, Т. Власова, Т. Зикова, В. Лубовського, І. Соколянського, М. Ярмаченка та ін.

Вітчизняними науковцями (Л. Борщевська, В. Жук, Б. Мороз, С. Литовченко, О. Таранченко, Л. Фомічова, М. Шеремет, М. Ярмаченко та ін.) досліджувалися особливості розвитку мовлення та психічних функцій особливих учнів. Серед психологічних і педагогічних праць зарубіжних учених, присвячених теорії та практиці навчання і виховання учнів зі зниженим слухом, можна зазначити праці В. Бельтюкова, А. Зікєєва, Ф. Рау, М. Родда, Л. Тігранова, та ін.

Аналіз досліджень означеної проблеми дозволяє зробити висновок про значущість та водночас недостатнє її вивчення. У практичній діяльності приділяється увага залученню учнів з порушенням слуху до соціокультурного середовища шляхом проведення різноманітних заходів: фестивалів творчості, конкурсів, творчих майстерень тощо. Проте недостатнім є науково-методичний супровід з відповідними психолого-педагогічними рекомендаціями. Отже, соціальна і педагогічна значущість визначеної проблеми зумовили вибір теми магістерської роботи: «Педагогічні умови формування соціокультурної компетентності в учнів з порушенням слуху».

Об'єкт дослідження – формування соціокультурної компетентності учнів з порушенням слуху.

Предмет дослідження – образотворче мистецтво як засіб формування соціокультурної компетентності учнів молодшого шкільного віку з порушенням слуху.

Мета дослідження полягає у визначенні, науковому обґрунтуванні й експериментальній перевірці педагогічних умов формування соціокультурної компетентності в учнів з порушенням слуху засобами образотворчого мистецтва.

Відповідно до мети дослідження було визначено такі завдання:

1) у процесі здійснення теоретичного аналізу педагогічної, психологічної, спеціальної літератури з проблеми дослідження визначити стан розробки соціокультурної компетентності учнів з порушеннями слуху;

2) визначити критерії, показники й рівні сформованості соціокультурної компетентності учнів початкової школи з порушенням слуху;

3) діагностувати стан сформованості соціокультурної компетентності в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями слуху.

4) визначити й впровадити педагогічні умови формування соціокультурної компетентності учнів з порушенням слуху засобами образотворчого мистецтва в освітній процес початкової школи.

Отже, у своїй роботі ми досліджуватимемо особливості організації навчально-виховного процесу інклюзивного навчання учнів з порушенням слуху з метою формування їх соціокультурної компетентності. При цьому поняття «соціокультурна компетентність» розуміємо як здатність сприймати, усвідомлювати й інтерпретувати знання громадянсько-культурного спрямування, застосовувати їх на відповідному когнітивно-поведінковому рівні та використовувати у процесі соціокультурного інтегрування на основі сформованих емоційно-поведінкових уявлень, умінь та національно-етичних цінностей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тюпіна О. Інклюзивне навчання в системі сучасної загальної освіти / О. Тюпіна, Л. Бородавко // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2016. – Вип. 31. – С. 36 – 46.
2. Швед М. Основи інклюзивної світи: підручник / М. Швед. – Львів : Український католицький університет, 2015. – 360 с.

Віра Парилівська,

студентка 6 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **О.В. Голуб**, канд. пед. н., доцент (БДПУ)

СТОРІНКАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ М. О. КОРФА

Актуальність. На кожному етапі свого розвитку суспільство ставило перед школою певні вимоги щодо навчання та виховання підростаючого покоління. У розв'язанні завдань сьогодення, що стоять перед початковою освітою, доцільно використовувати не лише інноваційні технології, а й прогресивні традиційні підходи, накопичені педагогічною наукою, практичний досвід, унікальну педагогічну спадщину минулого, яка є невичерпним джерелом думок, поглядів і теорій.

Виклад основного матеріалу. Особливої уваги заслуговують педагогічні надбання Миколи Олександровича Корфа. Провідною ідеєю його життя була необхідність створення нової початкової школи на основі загальнолюдських цінностей та пристосування її до особливостей національностей, представники яких у ній навчалися, а також до умов їх побуту. Свої педагогічні погляди він висловив на сторінках навчальних посібників, і підручників.

Розвивальний підручник «Наш друг» став універсальним засобом навчання у більшості земських шкіл регіону. Зміст його матеріалу відповідав головній внутрішній меті земської освіти – «створити з дітей розумних громадян, які свідомо ставляться до оточуючої дійсності».

Новаторство автора виявилось насамперед у підборі матеріалу для читання. На відміну від більшості сучасних педагогічних підручників, він складений за принципом чергування. У своїй книжці він не розташовує статей по відділах. Навпаки, бажаючи різноманітності в заняттях учнів, автор прагнув розмістити статті для читання за їх змістом: стаття з гігієни змінювалася статтею історичного змісту, за нею подається стаття зоологічна, стаття з сільського господарства, опис свята і т.д.

Спеціально зупиняється педагог на розгляді такого аспекту викладання по «Нашому другу», як курс краєзнавства та природознавства. Він підкреслював важливе виховне значення навчання учня основам фауни і флори рідного краю, початковим географічним та історичним відомостям.

Методичною основою книги стала педагогічна концепція вченого, що включає в себе такі положення: практична спрямованість книги для читання, концентричність розташування матеріалу, врахування рівня розвитку дітей, важливість і значення бесід про прочитане, системність